

waterschap
**Hollandse
Delta**

Onderwerp: Financiering van toekomstige investeringsuitgaven

Ibabsnummer: 354

1. Gevraagd besluit

- In te stemmen met het aangaan van een geldlening van € 200 miljoen, gestort in jaarlijkse delen over een periode van 10 jaren, om langjarig in de financieringsbehoefte te kunnen voorzien met een vooraf overeengekomen rente.
- Het college te mandateren om, bij een rente die niet meer bedraagt dan het percentage zoals genoemd in de vertrouwelijke bijlage, betreffende lening af te sluiten

2. Probleemstelling - context

Voorspelling Europese Centrale Bank en analisten over groei en inflatie

Op 14 april 2022 heeft de Europese Centrale Bank (ECB) haar nieuwe groei- en inflatieverwachtingen bekend gemaakt. Door de sterke stijging van onder meer energie- en voedselprijzen zal de inflatie voorlopig (ver) boven de 2% uitkomen. Normaliter neemt daarmee de kans op een eerste renteverhoging dit jaar toe.

Echter, centrale banken zitten met een dilemma: de hoge inflatie aanpakken en een recessie riskeren óf de economische groei prioriteit geven en geldontwaarding als minder belangrijk beschouwen. Door allerlei onzekerheden – waaronder het verloop van de oorlog in Oekraïne – zullen centrale banken en financiële markten de komende periode blijven worstelen met het inschatten van inflatie en groei. Algemeen wordt aangenomen dat de Amerikaanse Federal Reserve (Fed) de komende tijd harder op de monetaire rem zal trappen dan de ECB en de rente stapsgewijs zal verhogen. Daarbij houden steeds meer analisten rekening met een verrassing: dat de inflatie in Europa zo hoog blijft, dat de ECB vanaf begin volgend jaar ten opzichte van de Fed aan een inhaalrace moet beginnen en ook de rente dient te verhogen.

WSHD is een kapitaalintensieve organisatie en heeft vanuit de investeringsopgave behoefte aan langjarige leningen. Renteschommelingen hebben daarbij effect op de rentelasten die in de exploitatie verantwoord worden. Een eventuele stijgende rente betekent toenemende rentelasten. Middels dit voorstel wordt voorgesteld het renterisico, voor een deel van de financieringsbehoefte, meerjarig af te dekken.

Financieringsbehoefte WSHD

De meerjarige financieringsbehoefte van WSHD (2023-2026) op basis van de huidige begroting (programmabegroting 2022) bedraagt € 226 miljoen.

Dit is als volgt opgebouwd:

2022 20,0 miljoen (is inmiddels aangetrokken)

2023 61,5 miljoen

2024 57,0 miljoen

2025 56,2 miljoen

2026 51,5 miljoen

De netto investeringsuitgaven tot en met 2030 bedragen circa € 300 miljoen.

In de onderstaande tabel een overzicht van de investeringsuitgaven.

Programma (bedragen x € 1 mln.)	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027 e.v.
Totaal netto investerings	48,0	64,4	50,9	61,2	46,0	71,7

(bron: begroting 2022)

De financieringsbehoefte wordt grotendeels bepaald door de omvang van de meerjarig geraamde investeringsopgave. De omvang fluctueert door de jaren heen. Een variërende investeringsopgave, gecombineerd met schommelingen in de programmering of wijzigingen in tijd, geld of scope van de investeringen liggen hieraan ten grondslag.

De geplande én gerealiseerde investeringen van de afgelopen jaren kenden de volgende omvang waarbij opgemerkt dat de realisatie jaarlijks lager lag dan de opgave van de initiële begroting, Waarmee ook de jaarlijkse financieringsbehoefte lager uitviel dan bij de begroting aangenomen.

Boekjaar (bedragen x € 1 mln.)	Begroting	Begroting na wijzigingen	Jaarrekening
2018	45,925	48,695	26,267
2019	46,457	49,333	25,450
2020	77,393	61,353	51,932
2021	50,477	37,905	35,251

(bron: jaarrekening 2021)

Daarmee is enige voorzichtigheid geboden bij het beschouwen van de meerjarige investeringsopgave die in de begroting is opgenomen. Zodoende is er, ten behoeve van dit voorstel, uitgegaan van een lagere financieringsbehoefte dan bij de huidige meerjarenraming geraamd. De huidige aanvraag wordt beschouwd als de 'onderkant' van de financieringsbehoefte. Dit beeld wordt bevestigd door de langlopende leningen welke de afgelopen jaren zijn aangetrokken. WSHD heeft in de jaren 2017 tot en met 2022 in totaal € 75 miljoen aan langlopende geldleningen aangetrokken. In de jaren 2017 en 2019 zijn geen langlopende leningen aangetrokken en is de financieringsbehoefte opgevangen door kasgeldleningen aan te gaan. Deze kasgeldleningen kenden een negatieve rente. In de afgelopen drie jaren is totaal € 275 miljoen aan kasgeldleningen aangetrokken. Deze leningen hadden een looptijd van korter dan een jaar.

Langlopende leningen vanaf 2017 t/m 2022:

2018: € 15 miljoen

2020: € 20 miljoen

2021: € 20 miljoen

2022: € 20 miljoen

3. Beoogd effect en argumenten

Het voorstel is het risico van een stijgende rente voor meerdere jaren af te dekken. Rekening houdend met de financieringsbehoefte en de op dit moment nog laagstaande rentetarieven wordt voorgesteld om een geldlening aan te gaan van € 200 miljoen, gestort in jaarlijkse delen van € 20 miljoen over een periode van 10 jaren. De looptijd van de leningen bedraagt 20 jaar. Mocht blijken dat op enig moment de financieringsbehoefte groter is dan de nu geraamde € 20 miljoen per jaar dan kan op dat moment een aanvullende lening worden afgesloten tegen de op dat moment geldende rente. Die lening kan, afhankelijk van de verwachtingen, kort- of langlopend zijn.

Door nu een positie in te nemen voor de financieringsbehoefte van de komende tien jaar creëren we zekerheid voor de toekomst ten aanzien van de rentelasten en is WSHD, voor een belangrijk deel van haar financiering, niet gevoelig voor renteschommelingen. Door het aantrekken van deze langlopende geldleningen daalt (bij de huidige indicaties) de gewogen gemiddelde rente van onze huidige leningenportefeuille van 2,20% naar 2,13%. Daartegenover staat dat indien in de toekomst de rente zal dalen tot onder de 2%, het waterschap daar geen voordeel van heeft.

Er is nu de mogelijkheid om te lenen voor toekomstige uitgaven tot en met 2030 tegen een rente van 2% (rente opgevraagd d.d. 22-4-2022). Waarbij nadrukkelijk opgemerkt dat de rentetarieven dagelijks afwijken en dat genoemde 2% gezien moet worden als een indicatie.

De lening wordt in vooraf overeengekomen delen opgeknipt en uitgekeerd waarbij de rente en aflossing pas start na uitkering van een leningdeel. De hoogte van de jaarlijkse storting (10 delen van € 20 miljoen) is gebaseerd op de jaarlijkse investeringsuitgaven. Er kan niet worden afgeweken van vooraf overeengekomen jaarlijkse stortingen.

Door de lening niet in één keer op te nemen en in delen te laten storten hoeven wij niet te schatkistbankieren.

De gemiddelde rente van de leningen van WSHD ziet er, per jaar, als volgt uit.

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
4,58%	4,51%	4,49%	4,52%	3,35%	2,85%	2,74%	2,71%	2,42%	2,28%	2,20%

Actuele stand van zaken.

In week 21 bedraagt de indicatieve rente waartegen meerjarige deze lening kan worden afgesloten 2,3%. De indicatieve rente op een éénmalige lening van 20 jaar bedraagt 1,88%.

4. Kernboodschap

De huidige lage rentestand biedt mogelijkheden om tegen lage kosten geldleningen af te sluiten ter financiering van de toekomstige investeringsuitgaven. Dit biedt enerzijds zekerheid over de kosten voor aan te trekken geld en het speelt in op de inschatting dat de rente voor leningen mogelijk gaat stijgen en voorkomt daarmee hoge rentekosten in de toekomst.

5. Regelgeving en beleid

Renterisiconorm

De renterisiconorm is erop gericht renterisico's te beperken door spreiding in de looptijden van langlopende geldleningen (looptijd langer dan één jaar). De renterisiconorm houdt in dat het bedrag aan aflossingen en het lening bedrag dat in aanmerking komt voor renteherziening in enig jaar de vastgestelde renterisiconorm niet mag overschrijden. De renterisiconorm is wettelijk vastgesteld op 30% van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar. Als illustratie, voor 2022 is de renterisiconorm van WSHD € 64,9 miljoen (30% van € 216,3 miljoen). In 2022 bedraagt het af te lossen bedrag voor WSHD € 16,8 miljoen. Hiermee blijft WSHD ruim onder de renterisiconorm.

Door de geldlening van € 200 miljoen aan te gaan met een gespreide storting en aflossing, zal deze wijze van financiering geen invloed hebben op de renterisiconorm.

Schuldquote

Deze indicator brengt in beeld in hoeverre de netto schulden zich verhouden tot de totale baten (inkomsten) van het waterschap. Hoe hoger het percentage, hoe meer externe financiering is aangetrokken om de activiteiten (investerings) te financieren.

Omdat meerjarig in de begroting rekening is gehouden met langlopende leningen heeft de wijze van financiering van dit voorstel geen effect op de schuldquote. Alleen een verhoging van de financieringsbehoefte leidt tot een verslechtering van de schuldquote.

Treasurystatuut

Er zal conform het treasurystatuut uitvraag worden gedaan bij 3 partijen.

Adviesrecht van de OR

De OR moet om advies gevraagd worden bij het aangaan van een belangrijk krediet. Het adviesrecht van de OR bij het aantrekken van een belangrijk krediet is opgenomen in artikel 25, lid I van de Wet op de Ondernemingsraden.

6. Historie – eerdere besluitvorming

Niet van toepassing.

7. Financiën

Impact op jaarlijkse exploitatielasten

Deze financieringswijze wordt met name voorgesteld vanuit het oogpunt van risicoreductie en voorspelbaarheid/zekerheid. In de meerjarenraming is rekening gehouden met circa 2% rente. De huidige indicatie voor aan te trekken lening is ook circa 2%. Omdat jaarlijks een bedrag wordt gestort waarbij de rente en aflossing start nadat een leningdeel wordt gestort bestaat niet het risico van overfinanciering en eventuele boetes daarop.

In de vertrouwelijke (niet openbare) bijlage staat het rentepercentage nader toegelicht.

8. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

9. Alternatieven

Jaarlijks de financieringsbehoefte bepalen en in het verlengde daarvan jaarlijks een langlopende lening afsluiten.

10. Organisatorische en personele consequenties / OR / GO

Adviesaanvraag aan de ondernemingsraad conform artikel 25, lid I van de WOR.

11. Risico- en beheersmaatregelen

Maken onderdeel uit van het voorstel.

12. Communicatie (in- en extern)

In de burap 2022 of 2^e begrotingswijziging 2022 wordt gerapporteerd over het aangaan van deze financieringsvorm.

13. Bekendmaking en vervolgprocedure

Niet van toepassing.

14. Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering is het bevoegde orgaan voor dit besluit.

15. Toelichting / kanttekeningen

Niet van toepassing.

16. Bijlagen

Vertrouwelijke bijlage

waterschap
**Hollandse
Delta**